IV. 4. Aspecte din viața romano-catolică pecicană

Cuprins

Aspecte din viața romano-catolică pecicană 170
Anexe 188
Preoții parohi comunității romano-catolice din Pecica din anul 1755. 188
Capelanii bisericii din 1826: 189
Numărul căsătoriilor, botezurilor şi înmormântărilor oficiate de biserica romano-catolică din Pecica. 192
Numărul persoanelor miruite în Enoria romano-catolică din Pecica. 195
Principalele date tehnice privind construcția bisericii romano-catolice (1886 – 7) din Pecica. 195
Materiale utilizate pentru realizarea bisericii: 196
Cele mai frecvente prenume ale persoanelor botezate, căsătorite şi înmormântate în Enoria romano-catolică din Pecica în anii 1796, 1896 şi 1996. 197
Cele mai frecvente nume ale persoanelor botezate, căsătorite şi înmor-mântate în Enoria romano-catolică din Pecica în anii 1796, 1896 şi 1996. 198

IV. 4. Aspecte din viața romano-catolică pecicană[1]

Prezentul capitol, din „Monografia orașului Pecica”, are la bază lucrarea din trecutul Pecicăi Maghiare a fostului preot romano-catolic pecican, Sándor Nagyhalmágyi (1901 - 1969)[2], cartea *Capitole din istoria marii comune Pecica* a istoricului dr. Géza Kovách (1925 - 2004)[3], precum şi cercetările proprii făcute în arhiva parohiei.

Nagyhalmágyi îşi începe lucrarea cu următoarele considerații: „Cea mai nobilă misiune în viața pământeană este căutarea, găsirea şi conducerea sufletelor la Dumnezeu. Unul dintre nenumăratele instrumente ale căutării sufletului este scoaterea la iveală a trecutului, a cărei bucurii oferă entuziasm, iar suferințele sunt învățăminte pentru sufletul nemuritor. Naşterea satului, venirea strămoşilor, evoluția lor spirituală, morală şi materială, cunoaşterea istoriei acestora sunt învățăminte necesare neamului, acestea oferind stimulare, încurajare şi entuziasm pentru construirea viitorului personal, familial şi de neam.”

După douăzeci şi opt de ani de la încoronarea regelui maghiar Sfântul Ştefan, încă din 1028 se găsesc documente care atestă prezența bisericii creştine în împrejurimile Pecicăi.

Scopul principal al Sfântului

[1] Autor: prof. Nagy István
[2] Dr. Nagyhalmágyi Sándor – *Magyarpécska múltjából*, Pecica, 1999
[3] Dr. Kovách Géza – *Fejezetek Pécska nagyközség múltjából*, Pecica, 1995

Ştefan a fost înființarea statului creştin, centralizat, care să fie un partener demn şi puternic al statelor europene. După învingerea lui Koppány şi a transivăneanului Glad, doar un singur adversar important a mai stat în fața împlinirii operei sale Ahtum, stăpânul cursului inferior al Mureşului. Puterea acestuia s-a bazat pe veniturile importante provenite din vămuirea transporturilor de sare, de pe Mureş, care i-au permis pe de o parte ținerea armatei şi a curții proprii, pe de altă parte, probabil, în speranța sprijinului armat. El s-a botezat la Vidin, plasându-se, astfel, sub influență bizantină.

La acea vreme încă nu se poate vorbi despre diferențierea religiei catolice şi ortodoxe, marea schismă producându-se abia în 1054.

În 1028 Ştefan a considerat oportun să-l învingă pe Ahtum/Ajtony/Altyn, ocupând Civitas/Urbs Morisena, Moroswar, numit după aceea Cetatea Cenad.

Săpăturile arheologice recente, din 1997 – 1999, făcute pe baza datelor bibliografice, au scos la iveală rămăşițele unei mănăstiri, despre care se poate presupune că a fost al lui Ahtum, precum şi piese provenind de la începutul secolului al XI-lea până în a doua jumătate a sec. al XIII-lea[4].

Prin victoria regelui Ştefan s-a deschis posibilitatea promovării creştinismului vestic, sarcină primită de Sfântul Gerard, pe care l-a numit primul episcop de Cenad (1030 – 1046), a noua episcopie organizată de rege, care cuprinde şi cursul inferior al Mureşului. Gerard (~980 – 1046) s-a născut la Veneția şi a fost primit de Ştefan cu ocazia unui pelerinaj, devenind învățătorul fiului regelui, al prințului Imre. Gerard, pe lângă promovarea creştinismului, a construit biserica episcopală, sfințită în cinstea lui Sf. Gheorghe. Conform legendei, la sugestia lui Gerard, Sfântul Ştefan şi-a oferit țara în protecția Sfintei Fecioare. Gerard a fost sfințit la 26 iulie 1083.

Mănăstirilie secolelor XI-XIII confirmă întărirea bisericii Romei. Abația benedictană din Byzere, la 2 – 3 km NE de Frumuşeni, în locul numit Fântâna Turcului[5], din 1183 primeşte o treime din vama sării transportate pe Mureş. Din 1214 este atestată documentar abația benedictană din Bulci, pe malul stâng al Mureşului, la est de Lipova şi la 3 km vest de Vărădia de Mureş, în locul numit Cetate[6]. Tot din această perioadă există documente privind mănăstirea lui Ahtum (1204) şi Hodoş (1213).

Parohia romano-catolică pecicană, condusă de preotul Péter, aparținea protopopiatului Orod şi plătea şapte gologani impozit papal în 1335.[7] Activitatea preoțească a fost desfăşurată de călugării benedictani, care s-au

[4] *Bencés monostorok a középkori Magyarországon* – szerk. Takács Imre, Pannonhalma, 2001, p. 267.
[5] Ibidem, p. 268
[6] Ibidem, p. 269
[7] Dr. Kovách, p. 16.

ocupat şi de cultivarea pământului şi de producerea fructelor, îndeletniciri transmise de ei şi locuitorilor zonei.

În evul mediu, localitatea purta numele Pécsk[8], primit, probabil, de la cel care l-a înfiinţat. În 1564 este amintit ca Pechke, iar forma utilizată şi azi

8 Szabó M. Attila – *Erdély, Bánság és partium történeti és közigazgatási helységnévtára* (= Nomenclatorul istoric şi administrativ al localităţilor din Transilvania, Banat Crişana şi Maramureş - tradus de N. Şt.), Ed. Pro-Print - Miercurea Ciuc, 2003, II., p. 748: „**Pecica** [Pecica Veche, Pecica Română] (jud. Arad); Ópécska, Oláhpécska, Románpécska, Rácpécska; Alt-Petschka (g); Печка-Pecka (srp); 1335 Pet. [sac.] de Petk, 1421 Pechk cum vado seu portu (Györffy György: Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza = Geografia istorică a Ungariei epocii Árpád), Bp. 1966, I. 866-867); 1421 Pechk (Csánki Dezső - Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában = Istoria geografică a ungariei epocii Huniazilor - I. 777); 1555, 1558, 1560, 1561, 1564, 1597 Peczky, 1654 Petska, 1657 Peczka, 1665 Pecskes alias Pecske, 1700 Becskes alias Becske (Dicţionarul Istoric, Judeţul Arad 1997, p. 188); 1701-1751 szerb határőrségi kapitányság székhelye = sediul căpiteniei de grăniceri sârbi - (Gyalay Mihály - Magyar igazgatástörténeti helységnévlexikon = Dicţionarul istoric al denumirii administrative ale localităţilor, Bp. 1989, p. 690); 1720 Pécska (Pragmatica Sanctio); 1722 Peczka, Becska, 1723 Petschka, 1746 Pécska (Dicţ ist. jud. Ar. 188-189); 1808 opp. Pécska (Racz-, Oláh-), Raczpécska, Oláhpécska (Lipszky); 1839 Rácz- és Magyar-Pécska, két egymás mellett fekvő mv. (= două târguşoare situate una lângă alta), 1851 Rácz-Pécska mv., jelenleg nem Rácz hanem Oláh-Pécskának iratik inkább + Szent-Tamás, puszta, és dohány-kertész község Arad vmegyében, Pécska szomszédságában (= târguşorul Pecica-Sârbească momentan se scrie mai mult Pecica-Valahă + pusta şi comuna producătoare de tutun Sân-Toma din comitatul Arad, în vecinătatea Pecicăi) (Fényes Elek - Magyar országnak ‘s a hozzá kapcsolt tartományoknak mostani állapotja statistikai és geographiai tekintetben, Pest, IV. = Starea actuală a Ungariei şi a regiunilor alipite din punct de vedere statistic şi geografic, IV - VI, 1839 - 1840, Magyarország geographiai szótára, I - IV Pest = Dicţionarul geografic al Ungariei 1851); 1858 Pécska, 1863 Oláh-Pécska, 1873 Pécska (Román-), 1877 Pécska (Román-) + Basarága + Csála + Szent Tamás, 1882 Pécska (Ó-), Román Pécska + Szt. Tamás + Szederhát puszta, 1891 Ó-Pécska, 1893 Pécska (Ó-), 1900 Rácz-Pecska (Hnt./Helységnévtárak - Denumiri de localităţi. 1858, 1863, 1873, 1877, 1882, 1893; Népszámlálás = Recensământ (1891, 1900); 1909 Pecica-română, Românpecska (Ópecska) (Dicţionar 1909); 1913 Ópécska + Csálaerdő + Csálatelep + Nyomás + Ópécskai tanyák (= sălaşele Pecicăi vechi) + Pécskaszenttamás (= Sântoma de Pecica) (Hnt. 1913); 1921 Pecica română, Ópécska (Martinovici, C. - Istrati, N. - Dicţionar 1921); 1925 Pecica (Leg. 95/1925); 1956 Pecica (Indicator alfabetic al localităţilor 1954, 1956). **Apartenenţă adminsitrativă**: Arad vm. (vármegye = comitat); 1720 Marosi (Arad-Csanádi) határőrség [= grănicerii de pe Mureş (Arad-Cenad)]; 1785-1790 VII. Nagyváradi ker. Arad vm.(= Circumscripţia VII. Oradea Mare, comitatul Arad); 1839 Arad vm.; 1849-1850 Nagyváradi főbiztossági kerület (= Comisariatul Principal Oradea Mare) (K. K. Ministerial-Commissariat Grosswardein); 1851-1853 Nagyváradi kormánykerület (= Circumscripţia Guvernamentală Oradea Mare) (k. k. Districts-Regierung Grosswardein); 1854-1860 Nagyváradi helytartósági osztály (= Compartimentul de autoritatea locală din Oradea Mare) (k. k. Statthalterei Abtheilung Grosswardein); 1849-1860 Arad m. (megye = judeţ), 1858 Aradi j. (járás = plasă); 1863 Arad vm. (vármegye = comitat), Aradi j.; 1873, 1877-1900 Avm., Pécskai j.; 1910-1919 Avm., Magyarpécskai j. 1913 nk. (nagyközség = comună); 1919-1925 Jud. Arad, plasa Pecica (reşedinţa Rovine); 1925-1938 Jud. Arad, pl. Pecica; 1938-1940 Ţinutul Timiş, Jud. Arad, pl. Pecica; 1941-1950 Jud. Arad, pl. Pecica; 1950-1956 Regiunea Arad, raionul Arad; 1956-1960 R. Timiş, r. Pecica; 1960-1968 R. Banat, r. Arad

apare în 1657, ca Pétska, în cuvântul pétskaiak (pecicani).[9]

Din evul mediu nu au rămas acte privind parohia. Arhivele locale au pierit. Au rămas doar acte păstrate în arhive îndepărtate. Despre majoritatea parohiilor se ştie doar că, în perioada colectării noimii şi zecimii papale, au fiinţat. Arhivele Romei au păstrat documente despre biserici mari, episcopi, mănăstiri, dar parohiile nu au avut probleme pentru care să intre în contact direct cu instituţii îndepărtate.

În 1421, regele Sigismund a donat localitatea episcopului Cenadului, întărindu-i dreptul de posesie.[10] Episcopul şi-a păstrat proprietatea până în 1552[11], an în care marea parte a episcopiei a ajuns pe mâna turcească.

În evul mediu, Pecica a dat bisericii romano-catolice mai mulţi preoţi: János Pécski, în 1369 a fost canonic arădean, iar Máté Pécski a fost membru al capitlului arădean în 1516-17.

Stăpânirea turcească a desfiinţat parohia pecicană, distrugând şi biserici mai mari, dar şi fiecare mănăstire în parte.

În 1557-1758, la Peczky mai sunt doar 10 case locuite, dintre care, probabil, doar familia Balázs mai era catolică. Ceilalţi locuitori după nume par să fi fost sârbi şi români: László Jován, Petár şi Vuk, Joan Korocsár, Jován Kozma, Nikola Oláh, Nikola Pavel, Nikola Radocza, Raics Nikola Nikola.[12]

În 1560 localitatea a devenit proprietatea episcopului Paulinus Péter Kapronczai, în 1564 al episcopului György Bornemissza, în 1590 al lui Pál Szegedi, în 1597 domnitorul Zsigmond Báthori a donat localitatea Pécsk lui Segnyei Miklós[13].

Colonizarea ungurilor în Pecica s-a efectuat în baza legilor 107, privind populareа ţării, respectiv 117, privind colonizarea ţăranilor şi a diferiţilor meşteşugari, din anul 1723. Ţăranii colonizaţi au beneficiat de scutirea plăţii impozitelor pe 6 ani, iar meşteşugarii pe 15 ani. Prin colonizarea coordonată de prefectul comitatului Arad, guvernatorul erariului[14], Mihály Lovász, Pecica Maghiară s-a ridicat la rangul de târguşor /„mezőváros”.

Maria Tereza (1717 – 1780), împărăteasă din 1740, prin dispoziţia din 20 ianuarie 1753, s-a străduit să separe etniile şi confesiunile pentru a preveni diferendele dintre ele. În 1766 a hotărât separarea maghiarilor de sârbi şi români, înfiinţând comunele Pecica Maghiară şi Pecica Sârbească

[9] Dr. Nagyhalmágyi, p. 14

[10] Ibidem, p. 14

[11] Ibidem, p. 14 „Proprietatea episcopului se probează şi prin actul din 4 februarie 1549 conform căreia văduva lui Jakcsics Márk a ordonat arestarea unui iobag al episcopului, Molnár Balázs, în satul Kerekegyház, şi l-a întemniţat în cetatea Felnacului.”

[12] Káldy Nagy Gyula, *A gyulai szandzsákság 1567 és 1579 évi összeírása*, (Conscripţia Sandjacului Jula din 1567 şi 1579) Békéscaba. 1982., 130 - 131..

[13] Dr. Nagyhalmágyi, p. 18.

[14] trezoreriei

(Ráczpécska) numită ulterior Pecica Română.[15], [16]

Primii preoți romano-catolici, după 1753, au sosit din Ordinul Minoriților: Pál Pap, P. Raphael, P. Hadria[17].

În această perioadă Pecica a fost proprietatea erariului. Aici s-a putut implementa cu uşurinţă urbariul, emis în 1767, care reglementa unitar relaţiile iobăgeşti, mărimea proprietăţilor acestora, precum şi dările pe care aceştia trebuiau să se plătească. Până atunci acestea variau de la un loc la altul şi se baza pe tradiţia locului. Conform reglementării apărute în 1771, o sesie iobăgească întreagă s-a compus din 30 de ari pentru casă, 8 hectare teren arabil şi 3 hectare de fâneaţă. Pentru aceasta trebuia plătit erariului 1 forint de la fiecare casă, 52 de zile lucrate cu căruţă, 104 zile lucrate de om, zecimea din producţia fiecărei culturi pentru biserică, exceptând culturile din grădină şi cultura a doua. Dijma s-a compus din: 1 stânjen cub de lemne, 0,8 litru unt, 2 pui, 2 claponi, 12 ouă, 1 transport şi după 30 de proprietăţi 1 viţel[18].

Parohia romano catolică a fost înfiinţată imediat după colonizarea din 1753[19].

---

[15] Dr. Nagyhalmágyi, p. 23.

[16] Szabó M. Attila – Erdély, Bánság és partium történeti és közigazgatási helységnévtára, II., p. 837: **Rovine** [Pecica ungurească] (Arad); Magyar-pécska; Neupetschka (g); 1335 Pet. (sac.) de Petk, 1421 Pechk cum vado seu portu (Györffy I. 866-867); 1421 Pechk (Csánki I. 777); 1555, 1558, 1560, 1561, 1564 Peczky, 1587 Peczky, 1654 Petska, 1657 Péczka, 1665 Pecskes alias Pecske, 1700 Becskes alias Becske, 1722 Peczka, Becska, 1723 Petschka, 1746 Pécska (IstArad 188-189); 1808 opp. Pécska (Magyar-), Magyarpécska (Lipszky); 1839 Magyar-Pécska mv. (mezőváros = târguşor), 1851 Magyar-Pécska mv. (Fényes 1839, ~ 1851); 1858 Pécska, 1863 Magyar-Pécska, 1873 Pécska (Magyar-), 1877 Pécska (Magyar-) mv., 1882 Pécska (Magyar-), 1891 Magyar-Pécska, 1893 Pécska (Magyar-), 1900 Magyar-Pécska (Helységnévtár 1858, 1863, 1873, 1877, 1882, 1893; Népszámlálás 1891, 1900); 1909 Pecica-ungurească, Magyarpécska (Moldovan, Silvestru - Nicolae Togan - Dicţionar 1909); 1913 Magyarpécska + Magyarpécskai tanyák és szőllők (Hnt. 1913); 1921 Pecica ung., Magyarpécska (Dicţionar 1921); 1925 Rovine (aplicarea Legii 95/1925); 1950 Rovine comună (Leg. 5/1950); 1968 Rovine parte a comunei Pecica. **Aparteneţă administrativă**: Arad vm. (= vármegye = judeţ); 1849-1850 Nagyváradi főbiztossági kerület (K.K. Ministerial-Commissariat Gross-wardein) (= Comisariatul Principal Oradea Mare); 1851-1853 Nagyváradi kormánykerület (K. K. Districts-Regierung Grosswardein) (= Circumscripţia Guvernamentală Oradea Mare); 1854-1860 Nagyváradi helytartósági osztály (= Compartimentul de autoritatea locală din Oradea Mare) (K. K. Statthalterei Abtheilung Gross-wardein); 1849-1860 Arad vm. 1858 Aradi j. (= járás = plasă); 1863 Arad vm., Aradi j.; 1873, 1877-1900 Avm., Pécskai j.; 1910-1919 Avm, Magyarpécskai j.; 1919-1925 Jud. Arad, pls. Pecica; 1930-1950 Jud. Arad, pls. Pecica; 1950-1956 Regiunea Arad, raionul. Arad; 1956-1960 R Timiş r. Pecica; 1960-1968 R Banat r. Arad

[17] În anexa 1 sunt cuprinşi preoţii şi capelanii care au slujit biserica romano-catolică pecicană.

[18] Dr. Kovách, p. 46.

[19] În anexa 3 sunt cuprinse datele accesibile la parohie privind numărul căsătoriilor, botezurilor şi înmormântărilor oficiate de biserica romano-catolică din Pecica.

Piatra de temelie a bisericii romano-catolice a fost aşezată la 17 iunie 1757[20]. La 24 septembrie 1757, cu ocazia vizitei episcopului Cenadului, Ferencz Antal Engel a miruit[21] 93 de persoane[22].

Biserica romano-catolică din Pecica a fost sfințită la 8 decembrie 1758 în, cinstea **Tuturor Sfinților**.

În 1765 erariul construieşte prima parohie cu 4 camere şi anexe, care a costat 1676 forint 2 creițari.[23]

Cea mai veche statuie a Pecicăi datează din 1773 şi îl reprezintă pe Sfântul Ion de Nepomuk. Statuia a stat în piața din fața Casinoului până în 1949 şi apoi a fost mutată, din inițiativa autorității locale, în actualul său loc.

Statuile şi crucile aflate pe străzile şi drumurile localității sunt mărturiile

[20] În piatra de temelie găsită cu ocazia demolării bisericii în 1886 s-a găsit următorul text redactat în limba latină: „Multis quae gemuit, saedis diruta ruinam: Aedes, ante Deo vero sacrata triuno Appulso Christi populo modo murgit in altum Opae Augustissimae MARIAE THERESIAE Regis Hungariae &: c.: Dispositione comitis: Tit: Grassalkovics de Gyarak in Cameraticis Praesidentis. Consecratione Pontificis Csanádiensis Comitis ab Engel et succursu S.: d.: Michaelis Lovász officium Cameralis Praefecti agentis. Item D-norum Provisoris JO-nis Otth. Gabr. Abrahamfy fiscalis ac Parochiae administratoris R.P. Pauli Pap Min. Conv. pro illo tempore existentium honori O.O.S.S. Anno 1757. Dicata Die 17 Juny.”.

În româneşte: „Această biserică sfințită în cinstea Sfintei Treimi care a stat în ruini timp de secole prin întrunirea enoriaşilor acum din nou se va construi cu sprijinul Mariei Tereza, regina Ungariei. La ordinul directorului erariului, nobilul gróf Grassalkovits de Gyorok, sfințit sub episcopul de Cenad Gróf Engel şi cu acordul prefectului erariului, domnul Lovász Mihály, Otth János vechil (administrator) de moşie, avocatul Ábrahámfy Gábor, în timpul parohului pater minorit Pap Pál, sfințiti în cinstea tuturor dispăruților.”

[21] Dea-lungul vieții creştinii romano-catolici pot beneficia de următoarele şapte sacramente cerştine:

- **Botezul** (bazat pe Marcu 1,9 si Matei 28,18-20), care reprezintă cooptarea noului născut in comunitatea creştină, eliberând pe copil de *păcatul originar*, moştenit de la Adam si Eva;
- **Confirmarea sau miruirea** (bazat pe *Faptelor Apostolilor*, 8,14-17) desăvârşeşte Botezul, conferind copiilor intre 7-14 ani o mai mare responsabilitate religioasa, în timpul Confirmării ar avea loc pogorârea in corpul copilului a Sf. Spirit.
- **Euharistia** (bazat pe Matei 26,17-20, 26-30, Marcu 14,12-25, Ioan 22,7-20), act celebrat de preoți la altar, reamintind sacrificiul suprem a lui Isus spre mântuirea lumii;
- **Penitența** (bazat pe Ioan 20, 22-23) se compune din *spovedania* şi *iertarea păcatelor* de către preotul care acordă absoluțiunea;
- **Hirotonirea** (bazat Ioan 20,21), înseamnă împuternicirea preotului de a intermedia unele sacramente;
- **Căsătoria** este considerată ca fiind sacrament (bazat pe Geneza 2, 24) şi (Efeseni 5, 25-33);
- **Maslul** (Ultima Miruire) este sacramentul acordat de biserica catolică muribunzilor (bazat pe Iacob 5, 14-15) şi prevede spovedania şi iertarea tuturor păcatelor pe patul de moarte. Maslul este acordat la catolici o singură dată în viață.

[22] În anexa 4 sunt cuprinse datele accesibile la parohie privind miruirile efectuate în decursul timpului.

[23] Dr. Nagyhalmágyi, p. 24.

prezenței romano-catolicilor din localitate şi servesc pentru preamărirea Domnului şi pentru respectarea Sfintei Fecioare.

La 10 iunie 1790 s-a predat actualul cimitir, care a fost sfințit cu aprobarea episcopului Imre Christovich, de protopopul local, Antal Török.

Viața localității a fost puternic influențată de contractul urbarial din 1799, încheiat între curte şi locuitorii pecicani, care a creat condiții prielnice pentru dezvoltarea economică.

La 30 mai 1803, localnicul Jakab Szeles a donat o statuie în cinstea Sfintei Fecioare, care a fost amplasată pe dreapta şoselei naționale, înainte de părăsirea Pecicăi, înspre Nădlac.

La 15 septembrie 1805, preotul János Issekutz, născut în Pecica Maghiară, ține prima sa slujbă.

La 14 aprilie 1808 s-a montat primul orologiu în turnul bisericii, care a costat 1897 forinți, sumă colectată ca taxă specială.

În 1818, enoriaşii Márton Harsányi és János Kőműves au construit statuia Sfânta Treime cu acoperiş, care şi azi se află la capătul străzii cu aceeaşi denumire[24].

După reconstrucție, la 21 octombrie 1927 parohul István Lengyel, după un pelerinaj la fața locului, parcurs de enoriaşi pe jos, a sfințit crucea de pe drumul spre Csanádpalota[25] (ridicată în 1832 de György Szomorú).

În 1833, în vremea învățătorului-cantor Béla Vajda s-a construit casa cantorului.

După terminarea epidemiei de pestă, între februarie şi octombrie a aceluiaşi an, cetățeanul Lőrincz Mezei a construit monumetul de lângă moara Gizella, având următoarea inscripție: „A világ Megváltójának dicsőítésére az epemirigy megszűntével 1833." „În 1833, la încetarea pestei, pentru preamărirea Mântiutorului".[26] Actualul monument realizat în 2004 este donația soților Rozália şi László Varga.

În 1834, Gábor Kun şi György Laza ridică monumentul de lângă Şcoala din oraşul de sus, cunoscut azi ca Şcoala Zágoni.

Cu ocazia vizitării enoriei de către episcop, Canonica Visitatio din 2 – 5 mai 1835, a fost reglementată relația parohiei cu autoritățile laice ale localității. Conform documentelor parohiale din acest an, numărul enoriaşilor romano-catolici a fost de 5796.

Dispoziția din 1836 a dispus întocmirea matricolelor de către parohie în limba maghiară.

---

[24] Capătul dinspre str. nr. 1 a străzii nr. 409.

[25] Acest drum nu mai există, a fost arat în anii 1960, dar crucea dăinuie.

[26] După prăbuşirea monumentului (2004) Varga László şi familia a construit un nou monument sfințit de preotul paroh Czeglédi Ferenc la 15 august 2004.

În 1838 s-a construit primăria comunei Pecica Maghiară, azi, sediul cabinetelor medicilor de familie. În 1842 numărul locuitorilor romano-catolici era de 6920.

Dispoziţiile episcopiei din anii revoluţiei 1848-49 atrag atenţia enoriaşilor ca să nu uite de obligaţiile patriotice, să se bucure de libertăţile cetăţeneşti, dar să menţină liniştea şi pacea publică, să fie cruţători faţă de evrei, manifestând înţelepciune şi dragoste faţă de ei.

Deoarece o dispoziţie episcopală ulterioară a impus distrugerea tuturor documentelor, care n-au fost adecvate concepţiilor politice ale momentului, datele referitoare la această perioadă sunt foarte rare. Nu au rămas date nici măcar despre numărul victimelor sau despre efectele culturale şi economice postrevoluţie.

Dispoziţia din 20 mai 1848 reglementa ca ştampila parohiei să fie inscripţionată în maghiară.

În 1866 s-a construit capela din cimitir, care a fost lărgită în 1968.

În 1870 s-a înfiinţat comunitatea religioasă evreiască din aproape 50 de familii, în fruntea căreia se aflau familiile Éliás, Kuliner şi Schreier, primul rabin fiind Adolf Schreier.

Biserica izraeliţilor din Pecica, pe cartea poştală editată de tipografia lui Ruber István din Pecica Maghiară în ~ 1910, vândută, apoi demolată în 1970.

La 8 noiembrie 1873 a decedat preotul abate János Winkler, care a servit enoriaşii romano-catolici ai Pecicăi timp de 30 de ani.

În 1880, Ignácz Braun a înfiinţat depozitul de lemne, Platz, adăugându-i atelierul de producţie de cherestea în 1886, cumpărat ulterior de familia Kóos, de origine săsească; acesta construind şi o moară ţărănească.

În 1880, András Lelik şi András Ördög ridică monumentul de la intersecţia străzilor Árpád şi Úri[27]. Tot în acest an Mátyás Mester şi István, respectiv Katalin Oroszlán ridică crucea din faţa capelei din cimitir.

[27] Monumentul se află la intersecţia străzilor 3 respectiv 124, şi a fost renovat în 2004 de zidarul Márkos Dávid.

În 1882 s-a înfiinţat Casinoul din Pecica. Membrii fondatori au fost: József Kripp, înaltul reprezentant al statului în administrarea plasei Pecica - József Schenk, secretarul comunal Soma Povázsai, Marczel Issekutz, directorul Şcolii Elementare de Stat din Pecica Maghiară István Szomorú şi alţii. Acum s-a ridicat şi crucea sfinţită de preotul István Pécsy la Nagykaparás, la 1 km de la ieşirea din Pecica, înspre Nădlac.

Datorită creşterii numărului enoriaşilor vechea biserică s-a dovedit a fi neîncăpătoare, astfel s-a impus construirea unei noi biserici.

La şedinţa consiliului comunal din 14 noiembrie 1886 au fost prezenţi primarul István Kelemen, parohul Dr. József Szabados, secretarul Mihály Issekutz şi membrii: András Bartók, János Dónáth sen., János Dónáth jun., István Harsányi, Mátyás Hajas, Mihály Jurik, József Katona, István Katona, János Kurunczi, András Kiss, Antal Katona, András Kelemen, János Molnár, István Molnár, Mátyás Polónyi, István Rohács, Mihály Sisa, János Sipos, Pál Hegyes, Soma Povázsai, Károly Pap. S-a hotărât demolarea vechii biserici şi construirea uneia noi, în cinstea Sfintei Treimi, şi apoi s-a cerut aprobarea episcopiei şi a papei Leon al XIII-lea.

În anexa nr. 3 sunt incluse date tehnice din jurnalul privind realizarea acestui edificiu.

Biserica a fost proiectată în stil neogotic de timişoreanul Ede Reiter şi arădeanul Andor Halmay. Execuţia construcţiei a fost contractată de întreprinzătorul József Kovács din Szeged şi a fost urmărită de arhitectul proiectant Halmay. Comisia de supraveghere a construcţiei a fost formată din: Aurél Végh, şeful patrimoniului de stat din localitate, preşedinte, Andor Halmay proiectant, József Szabados paroh, Mihály Issekutz secretar comunal, Ferenc Zdrahál din partea administraţiei de stat şi István Kelemen primar.

Demolarea vechii biserici a început la 16 iunie 1886, iar ridicarea noii biserici a început la 15 iulie. Aşezarea oficială a pietrei de temelie s-a făcut la 1 august 1886.

Erariu a finanţat această zidire , comuna contribuind cu 1/3 din costuri. Contribuţia episcopului de Cenad, Sándor Bonnáz a fost de 20 000 forinţi, costul total fiind de 66 720 forinţi şi 81 creiţari. Tavanul este din scândură tencuită. Înălţimea turnului de la nivelul solului este de 49,25 metri. Lungimea interiorului – 49,24 m, lăţimea naosului – 13 m, înălţimea 10,80 m. Lungimea celor două naosuri laterale este de 6,10 m şi lăţimea de 3,15 m. În biserică sunt 40 de bănci. În naosul din dreapta este altarul Sfântului Mihai, în cel din dreapta altarul Sfântei Fecioare Ocrotitoare. Picturile reprezentând pe Sf. Arhanghel Mihai şi Sfânta Fecioară Ocrotitoare datează din 1770. Acestea au fost realizate de un pictor italian, la comanda lui Mihály Lovász, reprezentând piese originale din biserica care a fiinţat între anii 1753 – 1886.

Construcţia noii biserici a fost terminată la 15 septembrie 1887[28] şi a fost sfinţită la 13 noiembrie 1887 de către vicarul Németi József.

[28] În anexă sunt redate principalele date tehnice privind construcţia bisericii.

Prima şi ultima pagină din jurnalul construcției

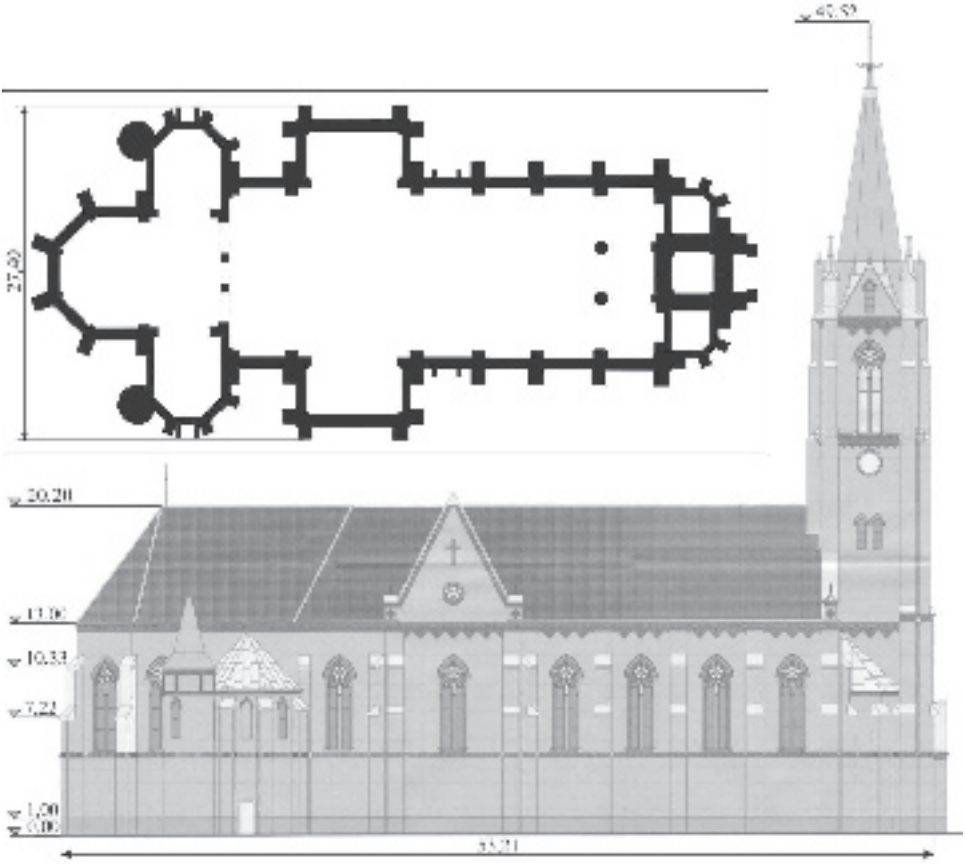

Fațada laterală şi releveul bisericii romano-catolice din Pecica

În 1886 s-a înființat Corporația Meseriașilor pecicani având ca președinți pe: János Garlati, Antal Fülöp, din nou János Garlati, de data aceasta timp de 26 ani, urmat de Ferenc Friezenhahn și Dumitru Cenădan.

În 1887 s-a înființat Corporația Pompierilor din Pecica Maghiară. Comandantul a fost Ábrahám Steiner, locțiitorul comandantului fiind József Prachthuzer.

În 1889, din banii gospodarilor înstăriți s-a înființat Casa de Economii din Pecica, directorul fondator fiind Adolf Reiner, cu funcționarii József Zvér și Gheorghe Crucean.

La 11 aprilie 1892 a murit parohul Dr. József Szabados, constructorul bisericii, în locul lui fiind numit în 1893 Géza Szathmáry, care a îndeplinit această funcție până în 1909.

În 1894 s-a înființat o filială locală a Casei de Economii Csanád[29], director fiind Gyula Borsos, iar funcționari: István Bolyos și Rudolf Réthy. În cadrul unei mari sărbători s-a sfințit drapelul Corporației pompierilor, în cinstea Sfântului Florian.

În 1896 s-a înființat cea mai mare instituție din Pecica Maghiară, Cercul Civic Independent din Pecica[30], cu 500 de membri, primii directori fiind: István Harsányi, Lajos Dónáth, József Miklácz Nagy, Sándor Kurunczi, Sándor dr. Karácsonyi, István Sípos, András Kelemen, Sándor Dónáth. Această asociație a avut o vastă activitate cultural-sportivă, teren de popice, a organizat spectacole, expuneri profesionale privind gospodăria și culturile agricole, a

Sediul filialei locale a Casei de Economii Csanád și al Asociației de pompe Funebre fondat în 1869

[29] Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár fiókintézete
[30] Pécskai Függetlenségi Polgári Kör

procurat material săditor, a întreținut spiritul de colectivitate între agricultori, a avut ziare şi reviste, bibliotecă,. Asociația a funcționat până în 1947.

În 1898 s-a construit actuala casă parohială romano-catolică.

În 1902 s-a pietruit strada principală care lega gara de calea ferată, cu Mureşul.

În 1904 s-a introdus iluminatul stradal electric.

În 1906 s-a înființat în Pecica Maghiară Casa de Economii de Plasă, director fiind farmacistul Ioan Roxin, după moartea căruia banca a fost condusă de Géza Karácsonyi. Funcționarii băncii au fost: István Leitner şi János Kovács, iar membrii consiliului director erau gospodari înstăriți: Pál Gaál (Úri), Sándor Kurunczi, István Harsányi, István Molnár (Tuzok), Nagy Pál (Miklác) şi alții. Banca a lucrat într-un cadru modest, după puterea pe care a avut-o.

Începând din 1907, în partea din față a bisericii, la dreapta, se află statuia Sfântei Maria din Lourdes, iar pe stânga, altarul Sfintei Cruci, care au fost donate de Lacsány, născută Terézia Sipos, precum şi de Mihály Katona împreună cu soția. În dreapta sanctuarului se află statuia Sfântului Ioan Botezătorul, iar în stânga lui, Sf. Anton din Padova. În sanctuar se află altarul principal, masa sfintei liturghii, statuia copilului Isus şi cele trei scaune pentru preot şi paracliseri.

În 1909, preotul paroh-protopop Géza Szathmáry, după terminarea lărgirii casei parohiale pe cheltuială proprie, adăugând aripa din dreapta parohiei, a renunțat la parohia din Pecica Maghiară. Localnicii au cerut proaspătului şi tânărului episcop de Cenad, Dr. Gyula Glattfelder, de numai 36 de ani, să-l numească paroh pe capelanul foarte îndrăgit de enoriaşi, Ede Schneider. Episcopul a răspuns că nu-l poate numi, deoarece este mult prea tânăr pentru a fi parohul localității. Conducătorul delegației enoriaşilor i-a replicat: „Dar şi Dl. Episcop este tânăr şi totuşi a ajuns în această funcție.” Răspunsul episcopului a fost: „În această privință aveți dreptate”. Dar Ede Schneider n-a fost numit paroh în Pecica Maghiară. Timp de doi ani parohia a funcționat fără paroh.

Fântânile arteziene din Pecica Maghiară au fost forate în 1911. Apa sănătoasă a pus capăt pericolului epidemiilor.

La 13 decembrie 1911 s-a înființat Asociația de Ajutor Reciproc din Pecica Maghiară care a avut un rol social benefic prin împrumuturile mici acordate celor strâmtorați. Aceasta a fost fondată de meseriaşul local Ferencz Friezenhahn, el fiind oricând dispus să acorde un sprijin semenilor săi.

Din 1911 parohia romano-catolică din Pecica a fost condusă de József Olajos.

Între 1911 şi 1913 au fost conflicte în sânul comunității romano-catolice izvorâte din cauza dările care trebuiau plătite bisericii. Conform prescripțiilor din Canonica Visitatio, care reglementa obligațiile enoriaşilor privind asigurarea existenței preoților, fiecare pereche datora 50 de kg de grâu, şi 60 fillér. Enoriaşii n-au negat acest drept al preotului, dar au refuzat plata. Această intenție a luat şi forma unei hotărâri a reprezentanților comunali. Autoritatea bisericească nu a avut instrumente de impunere a obligativității plății. Astfel s-a încetățenit în sufletul enoriaşului romano-catolic pecican ideea nefericită că „preotul nu trebuie plătit, deoarece şi aşa va benefica din dările spirituale". Efectele persistă şi azi.

Între 1908 şi 1913 foarte mulți pecicani au emigrat în America. Conform evidențelor din 1913 ale protopopului principal József Olajos, până în 1913, din Pecica maghiară au emigrat 1330 de persoane, în ultimul an 558. Au plecat 137 de familii, 283 de soți, flăcăi şi fete câte 30-40. S-au întors 375. „Au plecat preponderent săraci, scrie preotul Olajos, deoarece acasă aveau venit doar din primăvară până în toamnă, timp în care n-au câştigat atât cât să le ajungă pentru întregul an. Majoritatea s-au întors săraci, dezamăgiți, frânți".

În 1913 s-a înființat filiala locală a Asociației Pensionarilor şi Invalizilor, desființată în 1926.

În toamna anului 1914, enoriaşii pecicani au ridicat una dintre stațiile drumului crucii de lângă biserica din Maria-Radna.

La îndemnul preotului, în anul 1914, pictorul Gida Walter din Budapesta a început realizarea actualelor geamuri vopsite ale bisericii, numele donatorilor fiind înscrise pe acestea. Lucrarea a fost terminată în iulie 1915.

În 1915, Cenădan Dumitru a înființat primul cinematograf pecican.

La 6 februarie 1917, ora 14, clopotele bisericii au fost duse pentru nevoile războiului.

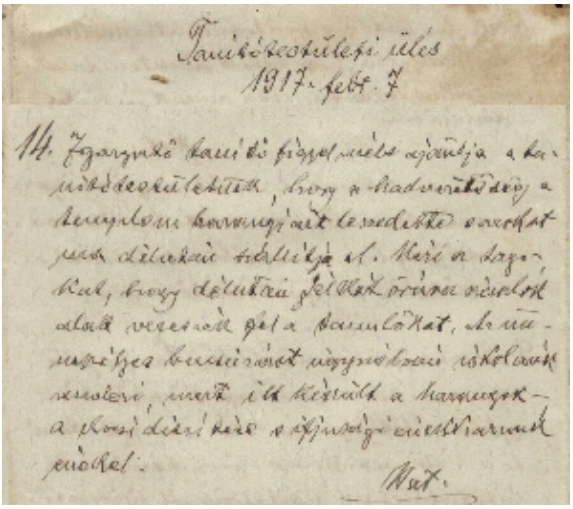

Anunțul făcut în consiliul învățătorilor privind ridicarea clopotelor.

Cu şase luni înainte de sfârşitul războiului mondial, la 18 aprilie 1918, au fost duse tuburile orgăi bisericii. Orga a fost construită în 1887, în parte din bucăți luate din prima orgă a bisericii (1756), de Wegenstein Lipót şi fiul, şi tot el a reconstruit orga în 1925.

În timpul primului război mondial nu au fost lupte în Pecica. În război au pierit 87 de enoriaşi romano-catolici; în arhiva parohiei se află o descriere a familiei fiecărui dispărut.

În timpul parohului protopop Olajos József, în 1923, biserica a fost renovată, an în care soții Tóth József Hevesi şi Rozália Kiss au donat altarul monumental al bisericii în memoria fiului lor, căzut în primul război mondial. La 14 octombrie, episcopul de Timişoara, Dr. Ágoston Pacha, a sfințit biserica proaspăt vopsită, clopotele noi, clopotul mare, noul altar, şi noua orgă donate de gospodarul înstărit Mihály Katona.

În 1926, capelanul[31] Sándor Stéger a reorganizat asociația Jézus Szentszíve (Sfânta inimă a lui Hristos), comandându-i un drapel frumos decorat.

La 15 august, la hramul capelei din cimitir, sfințită în cinstea Adormirii Maicii Domnului, s-a sfințit crucea din fața capelei, donată de István Berze şi Rozália Magyar.

În 1927 au funcționat ca şi capelani Sándor Stéger şi Ferencz Oláh, paroh protopop fiind Lengyel István.

În primăvara anului 1927, Pecica Maghiară a primit numele Rovine.

Din 25 septembrie 1927 se țin slujbe în capela din cimitirul romano-catolic.

Pentru creşterea conştiinței catolice a enoriaşilor, la 4 martie 1928 s-a înființat Comuniunea Populară Catolică, fiind ales preşedinte, gospodarul József Brezán, şi director- capelanul Sándor Stéger.

În primăvara anului 1928, localitatea a fost împânzită de indivizi, care, spunând că vin de la preoți, au încercat să-i determine pe localnici să plece în America.

La 2 septembrie 1928, 80 de persoane, în frunte cu parohul protopop István Lengyel, au făcut un pelerinaj cu trenul la Radna[32].

În toamna anului 1928 s-a pus piatră de codru pe străzile Árpád şi Iskola33.

În ultima duminică a lunii noiembrie, din 1928, se sărbătoreşte la Pecica, în cadru festiv ziua lui Cristos, Regele Universului.

La 22 iunie 1929 parohul protopop István Lengyel a sfințit crucea aflată pe drumul spre Peregul Mic, aflată la vreo 5 km de Pecica.

[31] În anexă sunt cuprinşi capelanii care au slujit biserica romano-catolică pecicană.
[32] Azi str. nr. 3 respectiv nr. 401.

Biserica a fost electrificată în timpul parohului István Lengyel, în 1932.

La 29 decembrie 1929 se ține slujbă de pomenire în cinstea preotului Lajos Kurunczi, născut în localitate, decedat ca paroh în Medgyesbodzás.

În primăvara anului 1930, capelanul Sándor Stéger a organizat Congregația Maria a fetelor din Pecica Maghiară, în cadrul marii sărbători Jézus Szíve, care a fost condusă de parohul-protopop Lengyel István.

În vara anului 1930, capelanul Sándor Stéger, directorul Comuniunii Populare Catolice, a organizat o acțiune a cărui rezultat a fost înființarea unei biblioteci cu 600 de volume, deschisă la 12 octombrie, care a funcționat până în anul 1947.

În primăvara anului 1931, capelanul Sándor Stéger a organizat Congregația Maria a tinerilor din Pecica Maghiară, inaugurată de István Lengyel la 2 mai 1931.

La 14 iunie 1931, István Sándor, directorul Comuniunii Populare Catolice din Transilvania, a sfințit drapelul filialei locale a organizației.

În aprilie 1932 a fost un foarte mare pericol de inundație.

La 16 aprilie 1933, în biserica romano-catolică din localitate a fost hirotonisit ca preot, localnicul Lajos Borsos, salutat şi de primarul localității, András Borsos.

În toamna anului 1933, parohul protopop István Lengyel a organizat Congregația Maria a femeilor din Pecica Maghiară, inaugurată în cadru festiv la 8 decembrie.

La 16 iunie 1934, capelanul Sándor Stéger este declarat doctor al ştiinței dreptului bisericesc la Universitatea Ferencz József din Szeged.

La 14 septembrie 1934, episcopul Dr. Pacha Ágoston a sfințit crucea de marmură din fața bisericii. Inițial, aici a stat o cruce din lemn, înlocuită cu o cruce din piatră, sfințită în 1816, care a rezistat timpului până la începutul anului 1930.

La 12 septembrie 1937 s-a sfințit crucea aflată la intersecția străzilor Templom şi Alvég[33], cruce construită de soțul lui Erzsébet Szarka, văduva eroului János Bedő, căzut în primul război mondial.

La 22 august 1948 s-a sfințit crucea aflată pe Kiskaparás, la 1 km de la ieşirea din Pecica, înspre Peregul Mic, donația lui Pál Móra şi Mária Tóth.

În perioada parohului protopop István Lengyel, viața spirituală a comunității romano-catolice pecicane a înflorit.

Parohul protopop Tibor Bedő a lărgit capela din cimitir în anul 1968.

În perioada parohului protopop Iosif Francisc Heinrich (1991 - 2001) s-a împlinit o foarte veche dorință a comunității romano-catolice pecicane,

[33] Azi străzile 401 şi 425.

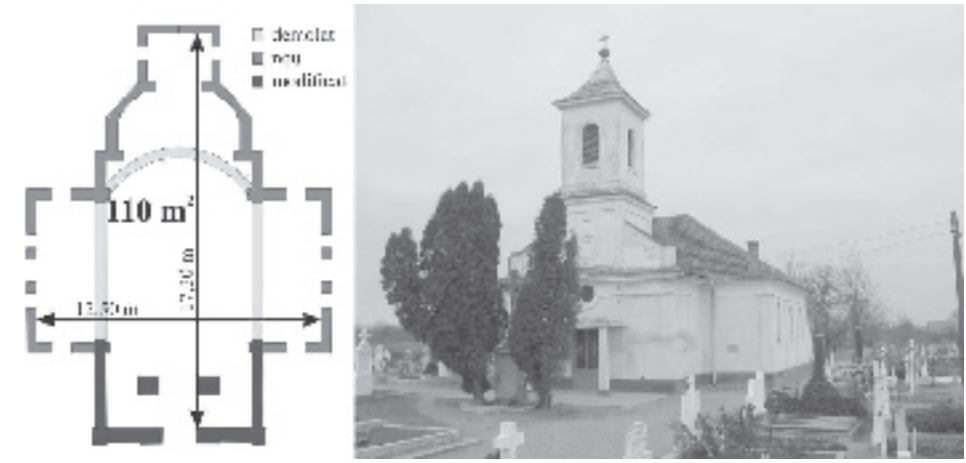

Capela din cimitirul romano-catolic

biserica a fost în sfârşit împrejmuită cu un gard, cu sprijinul consistent al conducerii localității, a primarului - inginer Viorel Iobb, şi viceprimarului - profesor Nagy István.

Biserica romano-catolică din Pecica, sfințită la 13 noiembrie 1887, împrejmuită în 1995.

În 1994, Asociația Culturală Ormós Zsigmond din Timişoara a amplasat pe peretele bisericii placa comemorativă, în memoria omului de cultură, fostul prefect al comitatului Temes-Torontál, Ormós Zsigmond.

În 1996, în fața bisericii, parohia a amplasat două monumente în memoria eroilor romano-catolici pecicani, căzuți în războaiele mondiale.

Plăciile comemorative pe peretele bisericii romano-catolice

În 1996, Asociația Culturală Maghiară din Transilvania a amplasat pe peretele bisericii placa comemorativă în memoria lui Klebesberg Kuno.

În anul 1998, cu ocazia Hramului bisericii, în ziua Sfintei Treimi, în colaborare cu organizații civice din localitate pentru prima oară s-a organizat un amplu program cultural. În ultimii ani organizarea evenimentului a fost sprijinită şi de Consiliul Orăşenesc şi Primărie.

Hramul bisericii - 22 mai 2005

În 1999, Asociația Culturală Kálmány Lajos din Pecica a amplasat pe peretele bisericii placa comemorativă, în memoria întemeietorului culegerii

folclorului literar maghiar, Kálmány Lajos (1852 – 1919), capelan pecican între 1875 - 1877.

În noiembrie 2000, Parohia romano-catolică, în colaborare cu organizația din Pecica a Uniunii Democrate Maghiare din România, a amplasat, în grădina bisericii, bustul lui Gróf Klebelsberg Kuno, opera lui Petre Jecza, donație a Şcolii Tehnice de Telecomunicații Puskás Tivadar din Budapesta.

Gróf Klebelsberg Kunó s-a născut la 23 noiembrie 1875, în Pecica Maghiară, şi a murit la Budapesta, în 11 octombrie 1932. La data naşterii sale, tatăl lui, ofițer al cavelariei maghiare, tocmai aici era dislocat. Familia a plecat din localitate, în ianuarie 1876. Gróf Klebelsberg Kunó a fost ministrul cultelor şi învățământului public al Ungariei între 1992 – 1931. A fost de părere că dezvoltarea învățământului şi culturii reprezenta unica şansă pentru ca Ungaria să fie o țară prosperă. A elaborat prima concepție politică pentru dezvoltarea științei şi culturii în Ungaria. A inițiat un vast program de construcții de şcoli; cât timp a fost ministru s-au construit 5784 săli de clasă, 2278 de locuințe pentru învățători, 1555 de biblioteci populare, 1500 biblioteci şcolare şi 500 de grădinițe, săli de sport, piscine. A ridicat vârsta învățământului obligatoriu la 16 ani. A pus accent pe sănătatea publică, pe dezvoltarea talentelor. A contribuit substanțial la dezvoltarea învățământului superior. S-au construit licee, universitățile din Szeged, Pécs, Debrecen, Şcoala Superioară de Educație Fizică şi 21 de clinici universitare. A susținut instituțiile de cercetări din Ungaria, dar şi Colegiile Maghiare (Collegium Hungaricum) din Viena, Berlin, Roma, Paris şi Zurich, la care lucrau bursieri de stat. A inițiat o politică de sport, pe baze ştiințifice, s-a preocupat de diplomația sportului.

A fost promotorul actualei înfăţişări a Pieţii Dóm, din Szeged.

Parohul protopop Iosif Heinrich (septembrie 1991 – februarie 2001) şi-a înscris numele în istoria localităţii noastre prin prezenţa sa activă în viaţa socială şi civică a Pecicăi.

La 20 februarie 2001 prietenii şi colaboratorii şi-au luat rămas bun de la **Iosif Heinrich**. La 24 noiembrie 2007 i s-a înmânet titlul de cetăţean de onoare a Pecicăi.

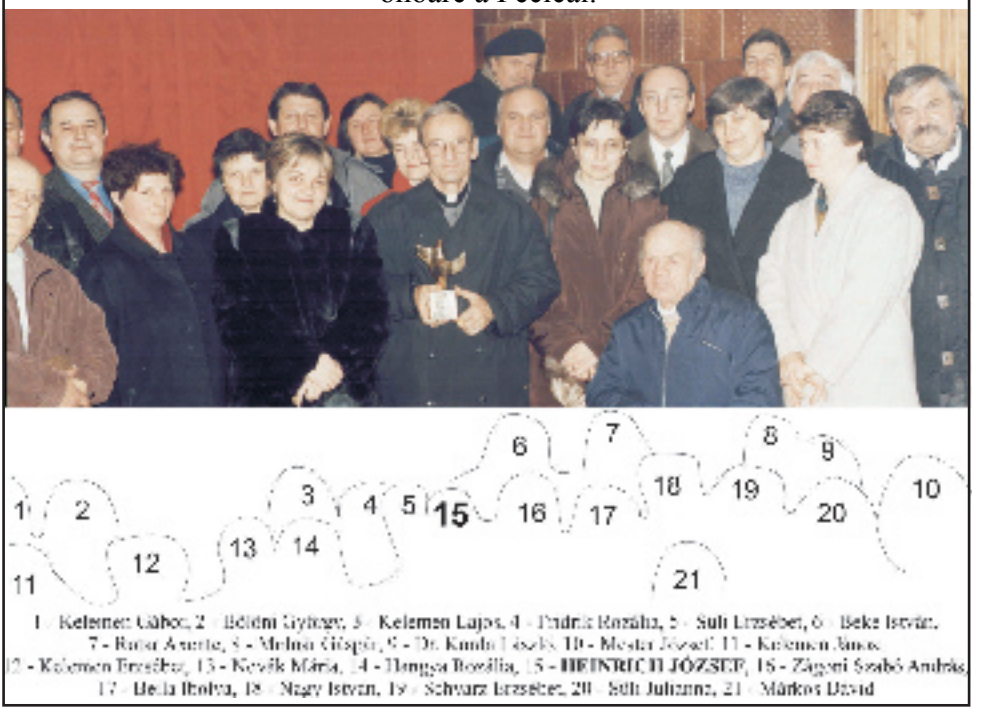

1 - Kelemen Gábor, 2 - Boldni Gyöngy, 3 - Kelemen Lajos, 4 - Pintér Rozália, 5 - Suli Erzsébet, 6 - Beke István, 7 - Rutai Aurel, 8 - Molnár Gáspár, 9 - Dr. Kanda Tivadar, 10 - Mester József, 11 - Kelemen János, 12 - Kelemen Erzsébet, 13 - Kovák Mária, 14 - Hangya Rozália, 15 - **HEINRICH JÓZSEF**, 16 - Zágyeri Szabó András, 17 - Bella Ibolya, 18 - Nagy István, 19 - Schwarz Erzsébet, 20 - Suli Julianna, 21 - Márkos Dávid

Sub conducerea lui József Schreier, în anul 1853, izraeliţii au înfiinţat parohie şi casă de rugăciuni în Pecica. Biserica izraelită a fost demolată în 1970.

Casa de rugăciune a reformaţilor datează din 1938.

Anexe

Preoţii parohi ai comunităţii romano-catolice din Pecica din anul 1755.

1.	P. Pap Pál, călugăr minorit	1755 – 1759
2.	P. Raphael, călugăr minorit	
3.	P. Hadrian, călugăr minorit	1762 – 1763
4.	P. Szilvási Máthé, călugăr minorit	1763 – 1766
5.	Péchy István (1714 – 1790), primul paroh	1766 – 1790
6.	Török Antal (1761 – 1832)	1790

7.	Nagy Pál	1790 – 1809
8.	Nyéki János (1786 – 1829)	1815 – 1829
9.	dr. Györfy Antal (? – 1843)	1829 – 1843
10.	Winkler János (? – 1873), paroh-protopop	1844 –1873
11.	Dr. Szabados József (1818 – 1892), paroh-protopop, canonic onorific	1876 – 1892
12.	Szathmáry Géza (1847 – 1921)	1893 – 1909
13.	Olajos József (1857 – 1926), paroh-protopop, canonic, prelat papal	1911 – 1926
14.	Lengyel István (1867 – 1960), paroh-protopop	1926 – 1960
15.	Dr. Nagyhalmágyi (Stéger) Sándor (1901 – 1967) preot din1952, paroh-protopop	1960 – 1967
16.	Bedő Tibor, paroh-protopop	1967 – 1991
17.	Heinrich Ferenc József (1948 –)	1991 – 2001
18.	Czeglédi Ferenc (1971 –)	din 2001

Capelanii bisericii din 1826:

1	Holló Albert
2	Patriczius Pongrácz
3	Varga Gaudenczius
4	Kurtz Antal
5	Czimegh József
6	Füzék István
7	Dollencz József, ulterior canonic
8	Vajda Mihály
9	Holloch Bonofáczius
10	Fliegszender Joachim
11	Balogh Antal
12	P. Sárkány Elek
13	Niamessny Antal ulterior paroh la Cărpiniș
14	Orth József ulterior paroh la Sântana
15	Tarsóczky György
16	Dr. Szabados József, ulterior paroh-protopop la Pecica Maghiară
17	Csapkai Ferencz
18	Grébeldinger János
19	Herdt Miklós
20	Szőcs Antal
21	Nagy János, ulterior paroh la Dorobanți
22	Graff Simon
23	Babos József
24	Süts János
25	Kornis József
26	Tarsóczky György
27	Lendvay István
28	Fabrényi Károly
29	Kiss József
30	Girthi János
31	Heiler Peregrin
32	Aray Edmund
33	Klárik Szilvér
34	Vajda Mihály
35	Koszta István
36	Osszetzki János, ulterior paroh la Sânandrei
37	Kriksz Béla
38	Schlauch Lőrincz, ulterior episcop
39	Mayor Pál
40	Fodor András
41	Kőszeghy Antal
42	Szőts János, ulterior profesor la teologie
43	Patal Károly, ulterior paroh la Mailat
44	Gergely András
45	Kristof János, ulterior paroh la

Makó
46 Csintalan József, ulterior paroh la Orțișoara
47 Trávnyik Rudolf, ulterior paroh la Moneasa
48 Kauten Mihály, ulterior paroh la Tomnatic
49 Jurovics Ödön
50 Ehling Ferencz
51 Szeémayer János, ulterior a renunțat la preoție, primar la Vrşeț
52 Fischer Jakab, preotul „săracilor”
53 Stein Ferenc
54 Pautschek Lőrincz
55 Reinlein Ádám, ulterior paroh la Alexandrița
56 Hoffmann János, ulterior paroh protopop principal la Földeák
57 Gruber Antal
58 Dobsch Ferencz, ulterior paroh la Nădlac
59 Neurohr Károly, ulterior paroh la Seceani
60 Halkoczi Márton
61 Kálmány Lajos, (1875), ulterior paroh la Csanádpalota (1894)
62 Hettrich Jakab
63 Rózsa József, ulterior paroh la Mezőkovácsháza
64 Reinlein József
65 Eszes István
66 Kovács János
67 Hold Ádám, ulterior paroh-protopop, abate la Lipova
68 Máthé Joób, călugăr minorit
69 Oehring Albert, ulterior paroh la Kevermes
70 Dr. Kiss János, ulterior profesor universitar
71 P. Dobay Piusz, franciscan
72 Városy Gyula, ulterior deputat
73 Ackermann Endre
74 Antók Dániel, ulterior paroh la Clocotici
75 Sztrachi János, ulterior paroh la Bulci
76 Groczky Péter, ulterior paroh-protopop la Făget
77 Michon Mátyás, ulterior paroh la Remetea Mică
78 Nagy József, ulterior paroh la Pâncota
79 Roósz Mátyás
80 Breizach Béla, ulterior episcop-vicar la Szeged
81 Karács István
82 Sóka Ignácz, ulterior paroh la Muzsla
83 Schlosszer Mátyás, ulterior paroh la Sânpetru-German
84 Sulyok István, ulterior renumit profesor de teologie
85 Zatykó Fridolin, călugăr minorit
86 Tamassy Lajos, ulterior paroh la Mezőkovácsháza
87 Győrfy Gyula, ulterior paroh la Ciucaş
88 Ballauer Kristóf, ulterior paroh la Săcălaz
89 Barta István, ulterior paroh la Csanádapáca
90 Hankó György, ulterior paroh la Majlat

91 Niedermayer Antal, ulterior a renunțat la preoție, profesor de muzică
92 Szathmáry Géza, ulterior paroh-protopop la Pecica Maghiară
93 Hoffmann Béla, ulterior paroh la Ürményháza
94 Lokaicsek Fülöp (? – 1895), ulterior paroh la Preluca
95 Farkas Szilárd (? – 1895), ulterior paroh la Ürményháza
96 Lengyel József, ulterior paroh la Nădlac
97 Packy Péter (? – 1896), ulterior paroh la Mehadia
98 Mazur Molnár László (1896), ulterior paroh la Șandra
99 Géhl Ottmár (1897), ulterior protopop principal la Șagu
100 Szánthó Géza (1897)
101 Fábián József (1896 – 7), ulterior paroh la Cruceni
102 Dr. Szántó Géza, ulterior paroh la Kevermes, profesor la teologie
103 Szolinger Antal (1897 – 8)
104 Glász Ferencz (1897 – 8)
105 Márffy József (1898 – 9)
106 Zsidek Sándor (1897 – 8), ulterior paroh la Kistelek
107 Vagáts Ödön (1899 – 1900, ulterior paroh la Magyarbánhegyes
108 Dr. Henny Ferenc (1900), ulterior paroh la Szeged-Rókus
109 Balázs Márton (1900 – 1)
110 Lessnyák József (1899 – 1900), ulterior paroh la Brestovăț
111 Hammer Jenő (1900-5)
112 Konecsny János (1904 – 5), ulterior paroh la Nagykamarás
113 Fejér Imre (1905 – 6), a renunțat la preoție
114 Fülöp Lajos (1905 – 7), a renunțat la preoție
115 Hollóssy Ferencz (1905 – 8)
116 Schneider Ede (1908 – 11), ulterior paroh protopop principal la Lovrin
117 Gaál István (1907 – 11), a renunțat la preoție
118 Balázs Mózes (1902 – 4, 1911), ulterior paroh la Cruceni
119 Hodor István (1912), a renunțat la preoție
120 Dr. Bodor József (1911 – 3), ulterior paroh la Kétegyház
121 Leimetter József (1913 – 4), ulterior paroh la Banloc
122 Szíjjártó István Géza (1913 – 5), ulterior a renunțat la preoție
123 Kiss Károly (1915 – 6), ulterior paroh la Iratoşu
124 Takács Miklós (1915 – 7), ulterior paroh la Kunágota
125 Prokop Sándor (1917 – 8), ulterior paroh la Kétegyháza
126 Csótó Nagy István (1917 – 21), ulterior paroh la Nădlac
127 Takács Vincze (1919 – 24), ulterior paroh-protopop la Iratoşu
128 Oláh Venczel (1921 – 34), ulterior paroh la Sebiș
129 Funk Ferenc (1924 – 5), ulterior paroh-protopop la Bulgăruș
130 Dr. Stéger Sándor (1925 – 34, 1939 – 41), profesor de religie, ulterior paroh-protopop la Pecica Maghiară
131 Borsos Lajos (1934 – 6), ulterior paroh la Nădlac
132 Hampel Károly (1935 – 36), ulterior paroh la Variaș
133 Magdás István (1936 – 41), ulterior paroh la Vărșand
134 Boldis József (1936 – 9, 1943 – 8), ulterior capelan la Dudeștii Vechi
135 Balogh István (1939 – 41), ulterior paroh la Moravița

136 Galló Géza (1941 – 4)
137 Boldis József (1943 – 48), a renunţat la preoţie
138 Peuker Leó (1945), a renunţat la preoţie
139 Morariu Antal (1945 – 7), a renunţat la preoţie
140 Markovicz János (1947 – 8), ulterior capelan la Sântana
141 Müller Jenő (1948 – 55)
142 Szoboszlay Aladár (1948 – 51), ulterior paroh Arad, apoi la Şagu. (În 1958 a fost condamnat la moarte şi executat într-un loc necunoscut pentru activitatea lui din 1956 1958.)
143 Pápes Péter (1956)
144 Zsombori Dezső P. (1958)
145 Sántha József o. f. m. (1960)
146 Dermendjus Péter (1965)
147 Dunay Ferenc (1965, 1967), ulterior paroh la Iratoşu
148 Ebenspanger Ferenc (1968 – 71), ulterior paroh la Turnu şi Bocşa Mică
149 Kalapis Mátyás (1971 – 2), ulterior paroh la Mailat
150 Augustinov Sebestyén (1975)
151 Velciov Péter (1975 – 6), ulterior paroh la Nădlac
152 Hajdú József (1977)
153 Nagy Károly (1978 – 9)
154 Zilahi András János (1990), paroh la Dorobanţi
155 Balogh András (1991 – 4)
156 Balogh Árpád (1998), ulterior paroh la Turnu

Numărul căsătoriilor, botezurilor şi înmormântărilor oficiate de biserica romano-catolică din Pecica.

anul	căsătorii	botezuri	morţi
1753	0		9
1754	0		24
1755	5	35	14
1756	10	52	16
1757	3	31	46
1758	11	39	15
1759	20	49	63
1760	17	60	31
1761	9	48	29
1762	19	74	29
1763	10	93	70
1764	12	122	91
1765	21	130	82

anul	căsătorii	botezuri	morţi
1766	36	117	102
1767	15	155	59
1768	11	124	130
1769	38	129	86
1770	29	120	72
1771	27	97	124
1772	25	127	136
1773	27	122	106
1774	36	152	58
1775	24	140	114
1776	22	177	85
1777	40	154	83
1778	29	156	161

anul	căsătorii	botezuri	morţi
1779	17	175	128
1780	28	167	83
1781	28	147	65
1782	36	164	134
1783	30	167	134
1784	30	132	105
1785	20	162	66
1786	21	165	113
1787	45	181	159
1788	24	171	257
1789	26	150	183
1790	25	203	167
1791	31	175	108

anul	căsătorii	botezuri	morți
1792	57	166	70
1793	45	159	73
1794	22	209	176
1795	35	137	138
1796	33	199	69
1797	38	167	102
1798	30	164	155
1799	35	196	127
1800	37	203	81
1801	32	179	132
1802	38	254	240
1803	49	188	116
1804	48	218	114
1805	37	228	148
1806	40	242	182
1807	51	238	293
1808	43	265	121
1809	47	240	143
1810	53	242	166
1811	54	215	290
1812	43	275	175
1813	38	311	139
1814	36	277	147
1815	75	253	275
1816	63	281	132
1817	41	274	187
1818	61	289	86
1819	55	320	220
1820	62	357	76
1821	34	293	307
1822	57	348	152
1823	51	314	106
1824	56	338	139
1825		328	127

anul	căsătorii	botezuri	morți
1826		354	140
1827		357	408
1828		342	286
1829		314	319
1830		321	303
1831		261	527
1832		319	318
1833		353	262
1834		372	244
1835		326	288
1836		369	278
1837		312	263
1838		411	167
1839		389	257
1840		363	257
1841		452	340
1842		401	375
1843		440	261
1844		422	252
1845		470	288
1846		379	413
1847		399	376
1848		484	506
1849		418	694
1896	86	428	323
1897	77	433	270
1898	103	388	244
1899	93	426	252
1900	100	410	278
1901	95	395	268
1902	93	383	256
1903	114	394	281
1904	120	375	213

anul	căsătorii	botezuri	morți
1905	118	356	285
1906	110	347	274
1907	140	368	242
1908	102	336	240
1909	98	347	261
1910	100	362	293
1911	127	344	287
1912	113	348	247
1913	104	355	230
1914	77	334	235
1915	23	207	270
1916	30	146	216
1917	28	140	231
1918	92	118	259
1919	193	221	183
1920	123	258	209
1921	119	273	240
1922	78	258	203
1923	65	220	167
1924	68	173	180
1925	63	207	142
1926	94	166	169
1927	90	201	179
1928	82	191	157
1929	84	169	163
1930	69	161	151
1931	53	159	163
1932	73	139	174
1933	65	152	136
1934	52	151	165
1935	55	135	150
1936	64	120	130
1937	64	116	132
1938	72	116	141

anul	căsătorii	botezuri	morți
1939	44	148	118
1940	61	99	123
1941	46	113	110
1942	34	92	144
1943	21	59	110
1944	12	52	120
1945	48	63	134
1946	80	81	113
1947	84	100	123
1948	66	110	106
1949	61	113	113
1950	55	103	105
1951	41	85	119
1952	51	82	108
1953	39	85	112
1954	52	78	100
1955	40	88	90
1956	47	98	103
1957	51	82	108
1958	52	82	98
1959	31	64	113
1960	26	53	85

anul	căsătorii	botezuri	morți
1961	34	46	96
1962	24	43	112
1963	29	44	96
1964	32	52	80
1965	29	38	100
1966	22	40	100
1967	17	59	117
1968	26	75	108
1969	21	88	114
1970	22	62	96
1971	28	53	127
1972	28	64	93
1973	19	59	107
1974	25	65	99
1975	35	75	117
1976	30	57	111
1977	26	84	117
1978	29	52	115
1979	29	53	123
1980	22	78	108
1981	15	47	112
1982	18	44	108

anul	căsătorii	botezuri	morți
1983	12	34	100
1984	19	32	104
1985	14	37	105
1986	31	49	107
1987	17	54	104
1988	15	51	130
1989	20	46	124
1990	15	44	103
1991	18	32	127
1992	26	38	127
1993	17	25	92
1994	14	24	97
1995	22	24	109
1996	23	31	105
1997	14	23	102
1998	23	28	91
1999	10	33	93
2000	12	27	87
2001	14	13	93
2002	8	31	88
2003	8	19	83
2004	7	17	68
2005	10	23	95

Numărul persoanelor miruite în Enoria romano-catolică din Pecica.

24	septembrie 1757	93		1944	507
25	iunie 1759	149	27	august 1961	539
18	august 1762	75	27	august 1967	328
25	iunie 1766	129	22	iulie 1973	139
17	mai 1791	386	7	august 1977	104
23	mai 1863	1579	19	iulie 1981	224
14	mai 1875	1665	21	iulie 1985	153
15	mai 1875	275	10	iulie 1988	155
23	septembrie 1883	1039	16	august 1992	172
8	iunie 1902	1696	19	iunie 1994	82
9	iunie 1902	2163	23	iunie 1996	53
8	mai 1932	900	30	august 1998	57
	1938	729			

Principalele date tehnice privind construcția bisericii romano-catolice (1886 – 1887) din Pecica.

Zile lucrate	374
Total zile de muncă prestate	19 025
Zile-muncă lucrate de:	
– zidari	4 583
– zilieri bărbați	4 421
– zilieri femei	3 485
– zilieri copii	1 781
– ucenici	1 804
– dulgheri	1 360
– pietrari	751
– supraveghetor de muncă	235
– zidari de tavan	235
– tinichigii	117
– zugravi	78
– țiglari	60
– tâmplari	36
– sculptor	31
– lăcătuș	25
– geamgiu	15
– trestieri	6
– strungar	2

Materiale utilizate pentru realizarea bisericii:

– cărămidă obişnuită	412 300	bucăți
– cărămidă ornamentală	110 450	bucăți
– cărămidă de fabrică	67 665	bucăți
– țiglă de acoperiş[34]	76 700	bucăți
– var	150 000	kg
– ciment	15 520	kg
– diverse din fier	3 524	kg
– gips	3 125	kg
– nisip	2 302	căruțe
– tablă zincată	1 617	kg
– scândură fălțuită pt. duşumea	228	bucăți
– trestie	170	snopi
– brad	157	buşteni
– țiglă pt. coame	80	bucăți
– bancă	40	bucăți
– pământ pt. umplutură	30	căruțe
– lemn pentru construcții	23	căruțe
– plumb	15	kg
– piatră cioplită	11	vagoane a 10 tone
– sticlă	10	lăzi
– uşi	7	bucăți
– piatră pentru soclu	6	vagoane a 10 tone
– aripă uşă	4	bucăți
– piatră de codru	4	vagoane a 10 tone
– şolocater pentru geamurile din turn	4	bucăți
– altar	1	bucată
– leațuri pentru acoperiş	3	căruțe
– gratii fier	3	pachete
– modele din gips	2	vagoane a 10 tone
– cărămidă keramit	2	vagoane a 10 tone
– piatră pentru acoperire piloni	1	vagon a 10 tone
– cruce aurită	1	bucată
– cablu paratrăsnet	1	bucată

[34] În 1912 țigla a fost schimbată cu eternit, iar în 2007 biserica s-a reacoperit cu plăci de tablă tip Lindab.

Cele mai frecvente prenume ale persoanelor botezate, căsătorite şi înmormântate în Enoria romano-catolică din Pecica în anii 1796, 1896 şi 1996

Prenume	1796	1896	1996
János	31	152	10
Mária	8	147	25
Rozália, Rozál, Róza	11	143	8
István	29	124	19
Erzsébet, Erzsi	35	120	15
Katalin, Kata	28	110	11
József	22	90	13
András	15	89	6
Anna	20	88	5
Mihály	8	72	9
Mátyás	8	47	3
Teréz	9	43	3
Pál	10	39	6
Klára	7	36	1
Ilona	8	32	3
Sándor		28	5
Julianna	1	27	5
György	14	23	
Márton	3	22	
Ágnes	3	18	3
Antal	5	16	1
Imre	12	16	3
Péter	1	14	2
Lajos		13	5
Gábor		11	
Borbála, Borbál	8	10	
Illés		9	1
Ferenc	4	7	3
Gergely	1	7	

Prenume	1796	1896	1996
Viktória		7	
Gáspár		6	1
Veronika		6	1
Ádám	4	5	
Miklós		5	
Veron		5	
Zsuzsanna, Zsuzsa		5	2
Árpád		4	1
Etel, Etelka		4	1
Éva	5	4	2
Judit	11	4	
Magdolna, Magdaléna		4	1
Béla	2	3	
Gizella		3	
Gyula		3	1
Károly		3	3
Ambrus		2	
Artúr		2	
Emília		2	
Ernő		2	
Hajnalka		2	2
Jabab	1	2	
Jozefin		2	
Kálmán		2	1
László	1	2	2
Nándor		2	
Olga		2	1
Orbán		2	
Piroska		2	9
Soma		2	

Cele mai frecvente nume ale persoanelor botezate, căsătorite şi înmor-mântate în Enoria romano-catolică din Pecica în anii 1796, 1896 şi 1996

Nume	1796	1896	1996
Hajas	5	49	1
Kováts, Kovács	12	43	4
Tóth, Toot, Tot	4	41	5
Hegyes	1	40	1
Nagy	10	38	9
Kis, Kiss	5	27	4
Mester	1	26	
Kocsik	4	25	3
Molnár	5	21	3
Katona	3	20	1
Borsos	5	19	2
Szomorú	2	18	2
Kurunczi	1	17	4
Sípos. Sipos	4	16	1
Kőműves, Kömüves, Kömíves	1	14	2
Kún, Kuhn	1	13	1
Barta, Bartha		12	1
Bartok, Bartók	3	12	3
Brezán, Brezány	1	12	1
Juhász	6	12	
Magyar	3	12	1
Janik	2	11	1
Ordódi, Ordódy	2	11	
Varga		11	1
Zámbori		11	
Szabó	2	10	1
Totok	2	10	1
Dorogi	8	9	
Kabát	3	9	1
Laza		9	
Lelik		9	1

Nume	1796	1896	1996
Botka	1	8	2
Kelemen	2	8	2
Sata	1	8	
Zabos	2	8	
Beke		7	
Jaczkó	4	7	2
Lacsán, Lacsány	2	7	1
Megyes	5	7	2
Móra	2	7	1
Solymosi		7	1
Balázs		6	
Baranyi		6	2
Cseri		6	
Demény		6	
Győri	2	6	
Lenárd	1	6	
Miskolczi	1	6	
Polonyi	2	6	2
Rohács		6	
Suhajda		6	
Balog, Balogh	1	5	1
Bella	3	5	1
Czank	3	5	
Csatlós		5	
Gál, Gaál		5	1
Kajtor		5	1
Koncsek		5	
Libus		5	
Nagygyörgy		5	1
Recski	3	5	1
Vancsik		5	1
Bálint		4	
Csepella		4	

Nume	1796	1896	1996
Gáspár		**4**	
Györki		**4**	**1**
Kothai, Kotai		**4**	
Köles	**2**	**4**	
Lengyel	**1**	**4**	
Mezei		**4**	
Mihály		**4**	
Onyiczki		**4**	
Pintér	**5**	**4**	
Takács	**1**	**4**	
Török	**4**	**4**	
Virág	**1**	**4**	**1**
Zsótész		**4**	
Bernát		**3**	
Boldizsár		**3**	**2**
Csík		**3**	
Dudás		**3**	
Dufala		**3**	
Garlati		**3**	
Gyüre		**3**	
Haluska		**3**	
Hanyecz	**1**	**3**	**1**
Kecskés	**3**	**3**	
Keresztúri		**3**	
Köteles		**3**	
Lőke		**3**	
Maros		**3**	
Ördög, Ördögh		**3**	
Presoszki, Prezóczki	**1**	**3**	
Rostás		**3**	
Schveitzer		**3**	
Szedlák		**3**	
Szénási	**2**	**3**	
Szűcs	**3**	**3**	
Turi	**1**	**3**	**1**

Nume	1796	1896	1996
Üllei		**3**	
Vajkó		**3**	
Vojtilla		**3**	
Zsigmond		**3**	
Almási	**1**	**2**	
Badalik	**3**	**2**	
Bakos		**2**	
Barb, Barbu		**2**	**1**
Benedek		**2**	
Bense	**3**	**2**	
Béres	**4**	**2**	
Bieder		**2**	
Bús, Bus		**2**	
Czeglédi, Cziglédi	**1**	**2**	
Détári	**2**	**2**	
Donát, Donáth		**2**	**1**
Dvorák		**2**	
Erdeli, Erdélyi, Erdély	**1**	**2**	**1**
Farsang	**2**	**2**	
Fenyős		**2**	
Gártner		**2**	
Gazsó		**2**	
Geltz, Gelz		**2**	
Gojko		**2**	
Gyergyovszki		**2**	
Hadik		**2**	
Hajcsár		**2**	
Halasi	**3**	**2**	**2**
Handula		**2**	
Hanovik, Hanobik		**2**	**1**
Harsányi	**3**	**2**	
Jámbor	**1**	**2**	**1**
Jurik		**2**	**1**
Káli	**1**	**2**	
Kamenszki		**2**	
Kapcsos		**2**	**1**

Nume	1796	1896	1996
Kapi		2	
Király		2	
Kresztyan, Krestyán		2	1
Kristóf		2	1
Krizsa		2	
Kronek		2	
Kukavetz		2	
Lábos, Lábas		2	1
Lipták	1	2	
Ludmáj		2	
Lukács		2	1
Marócsik		2	
Marosi		2	
Martincsek		2	
Merta		2	
Müller		2	
Pálinkás	1	2	
Péntek		2	
Pete		2	1

Nume	1796	1896	1996
Piroska		2	
Sárkány		2	
Schelb		2	
Sinka	3	2	1
Sisa	2	2	
Sörös		2	
Szarka	1	2	
Szeredi		2	
Szíjjártó, Szíjártó	2	2	
Szilvási		2	
Sztojkovits		2	
Todor		2	
Turszky		2	
Ursitz		2	
Vatai, Vatay, Vattai	1	2	1
Vidics		2	
Vig		2	
Wolf		2	
Zachariás		2	
Zsiránszky		2	

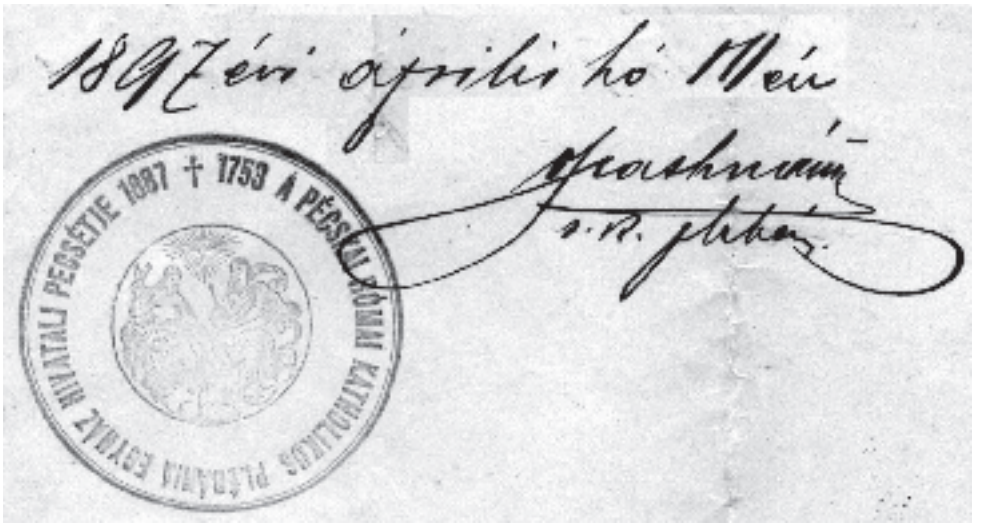

Ştampila Parohiei romano-catolice în 1789, paroh Szathmáry Géza